

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดวงพร หนูพงษ์ ได้วิจัยเกี่ยวกับความต้องการสำรวจปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษ และความต้องการในการพัฒนาการสอนของครูภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษมี ปัญหาในการสอนอย่างไรบ้าง และมีความต้องการที่จะพัฒนาการสอนของตนในลักษณะใด เพื่อจะได้ นำผลจากการศึกษาวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมครู การผลิต ชุดฝึกอบรม รวมทั้งการจัดรูปแบบการบริการวิชาการที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาที่ ปราบกฏจริง นอกจากนี้ยังจะช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ นำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการพิจารณา วางแผน ปรับปรุงการบริหารและการพัฒนาบุคลากร และปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในโรงเรียนของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้น อันจะส่งผลต่อเนื่องมายังสถาบันราชภัฏ นครราชสีมา ในการที่จะได้ตัวป้อน (input) ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีคุณภาพทางด้านภาษา จากโรงเรียน ต่าง ๆ

สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้แสดงทัศนะ เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นในภูมิภาค กับ อนาคตของไทยในอาเซียน ไว้ว่ากฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English” | “ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ” ความหมายที่ เป็นที่เข้าใจในขั้นต้นก็เป็นเพียงเรื่องของทางราชการและภาคธุรกิจเอกชนเท่านั้น ซึ่งหากเป็นเพียง เท่านั้นก็เป็นเรื่องปรกติธรรมดาของการทำงานในโลกปัจจุบันอยู่แล้ว

แม้จะหมายความเพียงว่าเป็นการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างกันในการทำงาน ร่วมกันของเจ้าหน้าที่รัฐบาล ตลอดจนองค์กรและหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน ทว่าความหมายของบทบัญญัติที่ให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาของอาเซียนสำหรับการทำงาน ร่วมกันนั้นมีความหมายกว้างไกลไปถึงทุกส่วนของประชาคมอาเซียนด้วย หมายความว่าประชาชน พลเมืองใน 10 ประเทศอาเซียนจะต้องใช้ภาษาอังกฤษกันมากขึ้น นอกเหนือจากภาษาประจำชาติ หรือภาษาประจำถิ่นของแต่ละชาติแต่ละชุมชนเอง เพราะไม่เพียงแต่เจ้าหน้าที่รัฐเท่านั้นที่จะต้องไป มาหาสู่ร่วมประชุมปรึกษาหารือและสื่อสารกัน และไม่เฉพาะนักธุรกิจและคนทำมาค้าขายระหว่าง ประเทศเท่านั้นที่จะต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและการติดต่อธุรกิจระหว่างกัน

แต่ในเมื่อทุกคนที่อยู่ในอาเซียนล้วนแล้วแต่เป็นพลเมืองของอาเซียนด้วยกันทุกคน และทุก คนจะต้องไปมาหาสู่ เดินทางท่องเที่ยว ทำความรู้จักคุ้นเคยต่อกัน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และที่สำคัญ

ทุกคนจะต้องเดินทางข้ามพรมแดนเพื่อหางานทำและแสวงหาโอกาสที่ดีกว่าให้กับชีวิต ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมืออันดับหนึ่งสำหรับพลเมืองอาเซียน ในการสื่อสารสร้างสัมพันธภาพทั่วโลกกว้างของภูมิภาคอาเซียน โลกแห่งมิตรไมตรีที่ขยายกว้างไร้พรมแดนโลกแห่งการแข่งขันไร้ขอบเขต ภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่สองของชาวอาเซียน เคียงคู่ภาษาที่หนึ่งอันเป็นภาษาประจำชาติของแต่ละคน ส่วนภาษาที่สามของชาวอาเซียนนั้นก็คือภาษาอื่นในอาเซียนภาษาหนึ่งภาษาใดหรือมากกว่าหนึ่งภาษา เช่นภาษามลายู ภาษาอินโดนีเซีย ภาษาจีน ภาษาลาว ภาษาขแมร์ ภาษาเวียดนาม ภาษาพม่า ภาษาฟิลิปปินส์ ภาษาฮินดี และ ภาษาทมิฬ นอกจากนี้ยังมีภาษาของประเทศนอกภูมิภาคอาเซียนที่เป็นประเทศคู่เจรจาสำคัญของอาเซียนอีกแปดประเทศคือ: จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย สหรัฐอเมริกา และ รัสเซีย ซึ่งหมายความว่าต้องเรียนรู้ภาษาที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ คือ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษารัสเซีย และภาษาที่ใช้ในอินเดียอีกหลายภาษา(ฮินดี, อูรดู, ทมิฬ, เบงกาลี ฯลฯ)

ภาษาอังกฤษ: ในฐานะภาษาสำคัญของโลก ภาษาอังกฤษปัจจุบันคือภาษานานาชาติ เป็นภาษากลางของโลก ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของมนุษยชาติ เป็นภาษาที่มนุษย์บนโลกใช้ติดต่อกันเป็นหลัก ไม่ว่าแต่ละคนจะใช้ภาษาอะไรเป็นภาษาประจำชาติ เมื่อต้องติดต่อกับคนอื่นที่ต่างภาษาต่างวัฒนธรรมกันทุกคนจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักอยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้ทุกชาติทุกภาษาจึงบรรจุวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองรองลงมาจากภาษาประจำชาติ เป็นแกนหลักของหลักสูตรการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ปฐมวัยไปจนถึงการศึกษาด้านชีวิต

แต่เมื่ออาเซียนกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็น “working language” เราจึงต้องเข้าใจให้ถ่องแท้ตามความหมายของถ้อยคำว่าเป็น “ภาษาทำงาน” ของทุกคนในอาเซียน ทุกคนที่ “ทำงานเกี่ยวกับอาเซียน”, “ทำงานในอาเซียน”, “ทำงานร่วมกับเพื่อนอาเซียน”, “มีเครือข่ายประชาสังคมอาเซียน”, “แสวงหาโอกาสทางการศึกษาในอาเซียน”, “มีเพื่อนในอาเซียน” และ “เดินทางท่องเที่ยวในอาเซียน” ทุกคนต้องเรียนรู้และใช้ภาษาอังกฤษให้ได้ทั้งสิ้น ตั้งแต่นายกรัฐมนตรี ไปจนถึงเกษตรกร ชาวไร่ชาวนา ชาวบ้านทั่วไป นักเรียน นักศึกษา เด็กและเยาวชน ฯลฯ

คนที่ทำงานโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องของอาเซียน หมายถึงตั้งแต่พนักงาน เจ้าหน้าที่รัฐ ข้าราชการในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน ไปจนถึงคนทำงานในสำนักเลขาธิการอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา ทุกคนต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ถึงเวลาแล้วที่ชาวไทยจะต้องพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์ในประชาคมอาเซียนตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

อรอนงค์ ฉายาลักษณ์ การจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งภาษาต่างประเทศยิ่งมีความสำคัญในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลง ความก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรมวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มีความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร คมนาคม โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญ และมีการใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด แทบจะกล่าวได้ว่าแทบทุกประเทศในโลกเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ รวมทั้งประเทศไทยได้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นเวลานาน แต่ก็ยังไม่สามารถบรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะการเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่เรียนในการสื่อสารได้นั้น ผู้เรียนไม่สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้เลย จึงได้มีการเสนอแนวการสอนแบบใหม่ขึ้นมาคือ การสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communication Approach) ขึ้นมา แต่ครูก็ขาดพฤติกรรมในทางปฏิบัติที่จะให้บรรลุตามแนวทางการสอนที่ได้รับไว้ การออกแบบการสอนอย่างมีระบบรูปแบบ ขบวนการที่นำคน วิธีการและวัสดุอุปกรณ์ มาปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ ได้ดี โดยเป็นการสอนที่เน้น “การเรียนรู้ของผู้เรียน” มากกว่า “เทคนิคการสอน” การออกแบบการสอนจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการประกันคุณภาพการสอนของครูได้ดี

2.1 แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ.2549 – 2553)

2.1.1 หลักการและเหตุผล

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด เนื่องจากเป็นภาษากลางที่ใช้สื่อความหมายไปเกือบทั่วโลก ทั้งในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่จะเข้าถึงแหล่ง วิทยาการต่างๆ และค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ซึ่งปัจจุบัน มีคนทั่วโลกใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสื่อสาร ถึงจำนวน 2,000 ล้านคน หรือ 1 ใน 3 ของประชากรของโลก ดังนั้น จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะ ส่งเสริมให้ประชากรไทยได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่จะสื่อสารได้ เป็นเครื่องมือในการแสวงหา ความรู้ และการประกอบอาชีพ ตลอดจนการเจรจาต่อรองสำหรับการแข่งขัน ด้านเศรษฐกิจและ สังคมในเวทีสากล

ในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีความพยายามที่จะเพิ่มขีดความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้วยการประกาศนโยบายให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ที่ 1 โดยกำหนดให้มีการสอนตั้งแต่ประถมศึกษาเป็นต้นไป ในปี 2538 และได้ประกาศใช้หลักสูตร ภาษาอังกฤษ พ.ศ.2539 รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการเปิดโรงเรียนนานาชาติ และโรงเรียน English Program (โรงเรียน EP) ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ

โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน แม้จะมีมาตรการดังกล่าว แต่ยังไม่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จาก ผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) วิชาภาษาอังกฤษ ในปีการศึกษา 2547 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามีคะแนนผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำ กล่าวคือ มีคะแนนเฉลี่ย 14.94, 12.91 และ 16.23 ตามลำดับ (จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน) และเมื่อเปรียบเทียบกับวิชาอื่นๆ พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำสุด

นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาความก้าวหน้าและมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในประเทศไทย สภาผู้แทนราษฎร ได้ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษเท่าที่ควร นักเรียนส่วนมากมีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับอ่อนเมื่อเปรียบเทียบกับผลทดสอบประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานสากล นอกจากนี้ จากผลการศึกษายังพบว่าแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นการสะท้อนภาพให้เห็นถึงการขาดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมา

ด้วยความห่วงใยในสภาพปัญหาดังกล่าว รัฐบาลปัจจุบันจึงได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยในปีงบประมาณ 2546 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2546 ให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู ซึ่งเป็นความพยายามในการพัฒนาการเรียน การสอนภาษาอังกฤษของประเทศที่ชัดเจนและเป็นระบบ โดยได้สนับสนุนงบประมาณ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างครบวงจร ด้วยการเน้นการประเมินและพัฒนาครู ซึ่งสามารถดำเนินการได้ร้อยละ 74 ของจำนวนครูทั้งหมด การขยายการจัดตั้งศูนย์ ERIC ให้ครบทุกเขตพื้นที่การศึกษา การสนับสนุนเรื่องสื่อทั้งที่เป็นหนังสือ และสื่อทางไกล รวมทั้ง จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวยังไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาทั้งระบบ กระทรวงศึกษาธิการภายใต้การนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) จึงมีนโยบายให้มีการทบทวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งระบบ โดยเน้นการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษใหม่ ให้เป็นการเรียนภาษาอังกฤษแบบสื่อสาร (Communicative Approach) และลดการเรียนไวยากรณ์ลง ทั้งนี้ ให้นักเรียนทุกคนมีความเสมอภาคในโอกาสเรียนภาษาอังกฤษด้วย

ในการนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดประชุมโต๊ะกลม โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ผู้แทนองค์กรภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาษาอังกฤษ อาทิ A.U.A., British Council, สถานทูต มารวมความคิดเห็นและเสนอประเด็นเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนา

2.1.2 การดำเนินงานที่ผ่านมาเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีความพยายามที่จะเพิ่มขีดความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษ ที่สำคัญได้แก่

พ.ศ. 2538 มีการประกาศนโยบายให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 โดยกำหนดให้มีการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาเป็นต้นไป

พ.ศ. 2539 ได้ประกาศใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539 โดยมีการอบรม ครูสอนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 การส่งเสริมการผลิตสื่อเสริม และการคัดกรองหนังสือเรียน แต่ไม่มีการพัฒนาที่ ต่อเนื่อง รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการเปิดโรงเรียนนานาชาติมากขึ้น และอนุญาตให้นักเรียนไทยเข้า เรียนได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดในโรงเรียน ต่อมาได้ส่งเสริมโรงเรียน English Program (โรงเรียน EP) ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน

พ.ศ.2546 ด้วยความห่วงใยในสภาพปัญหาดังกล่าว รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญต่อ การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2546 ให้ กระทรวงศึกษาธิการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและเพิ่มประสิทธิภาพการ เรียนการสอนของครู เป็นโครงการนำร่องใน 30 จังหวัดท่องเที่ยว โดยกำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญคือ

1. กำหนดให้โรงเรียนทุกโรงใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อหลักในการสอนภาษาอังกฤษ ตลอดชั่วโมงภาษาอังกฤษ
2. ขยายและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน English Program และ โรงเรียน Mini English Program โดยเน้นการสนับสนุนเฉพาะโรงเรียนที่รองรับนักเรียนยากจนที่ไม่ สามารถจ่ายเงินสนับสนุนการดำเนินงานได้ประมาณร้อยละ 20 ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งหมด
3. กำหนดให้ทุกโรงเรียนจัดค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp) เป็นกิจกรรม ทุกปี
4. พัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะตามเกณฑ์ที่กำหนด

5. จัดตั้งและพัฒนาศูนย์ ERIC (English Resource and Instruction Center) ซึ่งมีอยู่แล้ว 88 ศูนย์ ให้ครบ 175 เขตพื้นที่การศึกษา และพัฒนาศูนย์เรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบพึ่งตนเอง (Self Access Learning Center) ซึ่งมีอยู่แล้ว 76 ศูนย์ และชมรมครู ให้เป็นเครือข่ายกับศูนย์ ERIC

6. การสนับสนุนเพิ่มเติมโดย

6.1 สนับสนุนและประสานงานกับสถาบันการศึกษา/หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้ครูสอนภาษาอังกฤษไปศึกษาและดูงานเพิ่มเติม โดยทุนส่วนตัว หรือการสนับสนุน ของทางราชการเป็นบางส่วน

6.2 จัดค่าตอบแทนพิเศษแก่ครูสอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถทางภาษาดีเด่นและสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 จัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เป็นภาษาอังกฤษ

6.4 จัดรายการภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) และโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

6.5 สนับสนุนการเรียนการสอนด้วย e-learning

6.6 สนับสนุนการใช้ Internet

6.7 สนับสนุนให้ครูสามารถผลิตสื่อด้วยตนเอง

7. จัดตั้งสถาบันส่งเสริมการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้บุคลากรและงบประมาณที่มีอยู่เดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

แม้จะมีมาตรการดังกล่าว แต่ยังไม่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากข้อมูลของสำนักทดสอบกลาง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนสอบภาษาอังกฤษจากการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ตั้งแต่การสอบในเดือนมีนาคม 2545 – มีนาคม 2548 ไม่มีปีใดที่ผู้เข้าสอบทำคะแนนเฉลี่ยได้เกินร้อยละ 50 โดยล่าสุด มีคะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 40.14 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์กลาง

พ.ศ. 2549 กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งระบบ โดยให้วิธีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสารและสร้างความเสมอภาคในโอกาสการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และได้เสนอ “แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ. 2549-2553)”

2.1.3 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1. การเรียนการสอน

1.1 การเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่บูรณาการทั้ง 4 ทักษะ การฝึกปฏิบัติยังไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่เน้นการสอนไวยากรณ์และท่องศัพท์ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษแบบการสื่อสารได้

1.2 วิธีการเรียนการสอนยังไม่หลากหลายและไม่สอดคล้องกับพื้นฐานของนักเรียน

1.3 จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมากเกินไป ทำให้ไม่สามารถดูแลหรือจัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติได้อย่างทั่วถึง

2. ครู ส่วนใหญ่ขาดความรู้และทักษะ

2.1 ครูสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาคว่ำร้อยละ 80 ไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และมีภาระงานต้องสอนหลายกลุ่มสาระ รวมทั้งมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากการสอนมาก

2.2 ครูส่วนใหญ่ยังด้อยทั้งทักษะภาษา โดยเฉพาะการสื่อสาร ทักษะการสอน และขาดเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2.3 ผลการประเมินความสามารถตนเองของครูสอนภาษาอังกฤษของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูร้อยละ 51.91 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่ต้องปรับปรุง ดังนั้น ความคาดหวังที่จะให้ครูพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำแผนการสอน ผลิตสื่อ และจัดการเรียนการสอนตามที่กำหนดจึงไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

2.4 ครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนโดยยึดแบบเรียนเป็นหลักและเลือกเฉพาะบางกิจกรรมที่สามารถสอนได้

2.5 ครูขาดการสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

2.6 ครูชาวต่างประเทศส่วนหนึ่งที่มาสอนในสถานศึกษายังมีปัญหาด้านคุณสมบัติที่เหมาะสม ทั้งด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และความประพฤติส่วนตัว

2.7 การประเมินและการพัฒนาศักยภาพของครูยังไม่เชื่อมโยงกับการประเมินวิทยฐานะและแรงจูงใจด้านอื่น

3. ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษแบบสื่อสารได้

4. ขาดบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

2.1.4 เป้าหมายการพัฒนา

1. นักเรียน นักศึกษาทั่วไปทุกคนมีความเสมอภาคในการเรียนภาษาอังกฤษ และไม่
น้อยกว่าร้อยละ 50 สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในระดับใช้งานได้
2. นักเรียน นักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ได้รับการ
พัฒนาสู่ความเป็นเลิศ
3. ประชากรวัยแรงงาน ไม่น้อยกว่า 60,000 คน มีโอกาสเรียนรู้และ
ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อประกอบอาชีพได้
4. สื่อที่หลากหลาย ทันสมัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน
5. บรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษ

2.1.5 ยุทธศาสตร์

จากสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษดังกล่าว
กระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นควรกำหนดแผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ.2549-2553) โดยมียุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบ
สื่อสาร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเสมอภาคในการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสาร

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และเพิ่มโอกาสการใช้
ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน

2.1.6 มาตรการ โครงการ/กิจกรรม งบประมาณ

แต่ละยุทธศาสตร์ มีมาตรการ โครงการ/กิจกรรม และงบประมาณ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสาร มาตรการ

- กระตุ้นสร้างความเข้าใจกับสาธารณชนให้เห็นความสำคัญ
- เร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน
- เผยแพร่ต้นแบบ (Best Practices)

เหตุผลที่เด็กไทยไม่ค่อยเก่งภาษาอังกฤษโดย พงษ์ประภากรณ์ สุระรินทร์ จริงๆแล้ว ปัญหาของเด็กไทย ไม่ค่อยเก่งภาษาอังกฤษ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับครูสอนภาษาอังกฤษเป็นคนไทยหรือไม่อย่างไร แต่ต้องประกอบมีหลายสาเหตุด้วยกัน เหมือนอุปกรณ์หรืออะไหล่ของรถ หากขาดล้อ รถก็วิ่งไม่ได้ หากขาดพวงมาลัย รถก็ไปไม่ได้ ดังนั้นทุกภาคส่วนมีส่วนสำคัญทำให้เด็กไทยเก่งหรือไม่เก่งภาษาอังกฤษ แต่ท้ายที่สุดมันก็ต้องจบลงที่ตัวเด็กด้วยเป็นส่วนสำคัญว่าเด็กมีความสนใจในวิชานี้หรือไม่ สิ่งหนึ่งที่เราเห็นได้ชัดที่เป็นรูปธรรม คือระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมันผิดพลาดตั้งแต่ต้น เหมือนโจทก์มันผิด จะได้คำตอบถูกต้องได้อย่างไร เช่นถามว่า 2+2 ทำไม่ถึงได้ 5 การเรียนการสอนที่บ้านเราเน้นให้เด็กเรียนไวยากรณ์มากเกินไป และเรียนเพื่อแค่ให้สอบผ่าน โดยไม่ได้หวังว่าเด็กจะต้องเรียนเพื่อเอาไปใช้ในการทำงานอนาคต ทั้งที่เราเองก็ปฏิเสธไม่ได้ว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีข่าวสารมาในรูปแบบภาษาอังกฤษมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ มือถือ บางอย่างเริ่มมีภาษาอังกฤษเข้ามาเป็นตัวสื่อ ดังนั้นเราจึงปฏิเสธไม่ได้ว่า ระบบการเรียนภาษาอังกฤษที่บ้านเราผิดธรรมชาติ คือเน้นการเรียนรู้จากหนังสือมากกว่าการฟัง (จากการพูด การฟัง การสนทนาเป็นภาษาอังกฤษ) ดังนั้นไม่ต้องสงสัยว่าทำไม เด็กไทยจึงเก่งแต่ไวยากรณ์ แต่ไม่เก่งฟัง พูด และสนทนา เพราะระบบสอนให้เราเรียนรู้จากตำรา คือให้เรียนด้วยตา มากกว่า เรียนด้วยหู

ระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย โดยส่วนมากในระดับโรงเรียนของภาครัฐ ในต่างจังหวัด มีน้อยมาก ที่โรงเรียนแห่งหนึ่งๆ จะมีอาจารย์เป็นชาวต่างชาติหรือฝรั่งมาสอน ส่วนมากอาจารย์ที่สอนภาษาอังกฤษก็คืออาจารย์คนไทย ดังนั้นประโยชน์ที่เด็กจะได้รับประโยชน์จากการฟังภาษาอังกฤษจากต้นแบบจึงมีน้อยมากหรือไม่มีเลย ชั่วโมงภาษาอังกฤษแต่อาจารย์ผู้สอนพูดไทยเกือบทั้งชั่วโมง บรรยายเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษโดยเนื้อหาเด็กได้แค่ไวยากรณ์ แต่ทักษะการฟัง การพูด การสนทนา เด็กไม่ได้ เมื่อเทียบกับโรงเรียนอินเตอร์ ในรายวิชาเดียวกัน อาจารย์ฝรั่งสอนเสร็จ บางโรงเรียนจะตามด้วยอาจารย์คนไทยสอนอีกครั้ง ให้เด็กได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด และจบลงด้วยไวยากรณ์ นี่เป็นเหตุผลหลักทำไมเด็กโรงเรียนอินเตอร์ในประเทศไทยจึงเก่งภาษาอังกฤษ เพราะเขาได้ฝึกทุกวัน ได้ใช้ทุกวัน ได้ฟังทุกวัน ได้พูดทุกวัน และบางโรงเรียนบังคับ หากนักเรียนคน

โดพูดไทยปรับคำละ 5 บาท แต่สำหรับโรงเรียนของรัฐ ครั้นครูหรือศักยภาพของโรงเรียนจะทำอย่างนั้นไม่ได้ จะบรรยายเป็นภาษาอังกฤษให้เด็กฟัง อาจจะมีปัญหาเด็กฟังไม่รู้เรื่อง ทำให้ระบบการเรียนการสอนล่าช้า เพราะปัญหาสำหรับบ้านเราก็คือขอแค่ให้สอบผ่าน วิชาภาษาอังกฤษแต่อาจารย์ผู้สอนบรรยายเป็นภาษาไทย ดังนั้นผลลัพธ์ออกมาจึงไม่ใช่เรื่องแปลก สิ่งที่ได้ก็จะได้นั้นก็คือไวยากรณ์มากกว่าการฟัง การพูด การสนทนา และการออกเสียงที่ถูกต้องของศัพท์หรือกลุ่มคำ การออกเสียง การขึ้นลงของคำ มีส่วนสำคัญอย่างมาก ในการพูดภาษาอังกฤษ

เด็กไทยเกือบร้อยละ 80% เรียนภาษาอังกฤษ ผิดธรรมชาติ อย่างที่ผมเคยบอกไปแล้วว่า หลักโดยทั่วไปการเรียนภาษาใดๆในโลกใบนี้ หลักเริ่มต้นก็คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน แต่คนไทยเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่อนุบาล จนถึงปริญญาโท หรือปริญญาเอก อาศัยหลักการย้อนศรก็คือ เขียน อ่าน พูด และฟัง จึงไม่ต้องแปลกใจว่าทำไม คนไทยจึงเรียนภาษาอังกฤษใช้ระยะเวลานานมากๆ เพราะหัวใจหลักของการพูดภาษาอังกฤษให้ได้ผล เราเอาไปไว้ท้ายสุด นั่นก็คือ การฝึกการฟัง การพูด บางประเทศ เช่น เบลเยียม หรือเดนมาร์ค หรืออีกหลายประเทศ ที่เขามีภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง หรือสามเหมือนเมืองไทย เขาสอนภาษาอังกฤษกันไม่ถึงระยะเวลา 10 ปี สามารถพูด อ่าน เขียนได้ดี แต่สำหรับคนไทยแล้ว ตั้งแต่ ประถม (6-7ปี) มัธยม (6ปี) ปริญญาตรี (4-5 ปี) ปริญญาโท (4-5 ปี) หรือแม้กระทั่งปริญญาเอก เราก็ก็นั่งพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ ดูระยะเวลาการเรียนภาษาอังกฤษของคนไทย ว่ามันใช้เวลานานมากๆ ไม่ใช่ว่าคนไทยเรียนไม่เก่ง แต่เพราะสาเหตุหลักๆก็คือ เด็กไทยส่วนมากไม่ค่อยได้มีโอกาสฝึกทักษะการเรียนภาษาอังกฤษแบบธรรมชาติ นั่นก็คือ ฝึกการฟังและการพูด นี่ต่างหาก ที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กไทยเรียนภาษาอังกฤษกันตั้งแต่เด็กจนกระทั่งแก่ แต่ภาษาอังกฤษก็ยังใช้การไม่ได้ ผมให้ข้อสังเกตง่ายๆ ทำไมเด็กที่เรียนมหาวิทยาลัยอินเตอร์ถึงเก่งภาษาอังกฤษ ก็เพราะเขาได้ฝึกพูดทุกวันได้ฟังทุกวัน

วิธีการเรียนภาษาอังกฤษแบบได้ผลจริงๆ บางครั้งสำหรับท่านใด ที่ยังยึดติดอยู่กับกรอบความคิด ความเคยชิน แบบเดิมๆ อ่านไปก็รู้สึกมันขัดกับนิสัยคนไทย อย่างไรก็ตามไม่ถูก ต้องพยายามกระโดดออกมาจาก ตรงนั้นให้ได้ และทำใจให้เป็นกลาง แล้วภาษาอังกฤษของน้องๆ จะได้ผลอย่างเห็นได้ชัด จากการเรียนภาษาอังกฤษแบบธรรมชาติ อย่ารีบร้อน กฎนี้ ตั้งชื่อว่า ชั้นใดเจ็ดชั้น แต่จริงๆ มันมีแค่ 6 ชั้น

1. Always Study and Review Phrases, Not Individual Word คือให้เรียนและจำเป็นวลี ไม่ใช่เรียนแบบเป็นคำๆ เช่นจำคำว่า Home บ้าน Come มา Go ไป หรือท่องกริยาสามช่อง คนไทยส่วนมากเรียนภาษาอังกฤษด้วยท่องจำคำศัพท์ แต่ทว่าคนอังกฤษเขาไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษด้วยการจำคำศัพท์เป็นคำๆ ส่วนคนอังกฤษเรียนเป็น Phrase (อ่านว่า "เฟรช") ก็คือ

กลุ่มคำหนึ่งๆ ซึ่งมีความหมายแต่ไม่สมบูรณ์ในตัวเองเหมือนกับประโยค ขอยกตัวอย่าง เช่น
 "in the corner" = ในมุมๆหนึ่ง (มันสื่อสารไม่สมบูรณ์ ก็เพราะ 1.ไม่รู้มุมอะไร? 2.ใครทำอะไรกับมุม?
 3.มันเกิดอะไรขึ้นกับมุม?) จะเห็นว่าความหมายจาก Phrase มันสื่อได้ไม่สมบูรณ์ในตัวเอง
 ลักษณะต่อไปนี้จะเจอในกลุ่มคำที่เป็น Phrase

1. ไม่มีกริยาแท้(Finite verb)ในตัวเอง

e.g. The sun rises in the east.

2. สามารถทำหน้าที่แทน Word Class หนึ่งๆ ในประโยค อาจเป็นคำนาม (Noun)/ เป็นคำกริยา (Verb)/ เป็นคำคุณศัพท์ (Adjective)/ เป็นคำบุพบท (Preposition)/ เป็นคำกริยาวิเศษ (Adverb) เป็นต้น

e.g. The tops of the mountains were covered with snow.

3. เป็นกลุ่มคำที่ประกอบกันจากตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป

e.g. John is a man of honor.

4. ในแต่ละ Phrase จะมีคำหลัก(Head) ซึ่งเป็นตัวสำคัญที่บ่งบอกว่า Phrase นั้นทำหน้าที่อะไรในประโยค

e.g. My neighbour in the house to the left is a good friend.

[Head = neighbour = Noun phrase]

5. ใน 1 phrase อาจมีหลายๆ phrase ย่อยๆ ทั้บซ้อน(nested) อยู่ใน 1 phrase นั้นๆ ก็ได้

e.g. "My neighbour in the house to the left" = Noun phrase

"in the house" = Phrase1 (Prep phrase ทำหน้าที่ Adj ขยาย my neighbour)

" to the left" = Phrase2 (Prep phrase เป็น Adj ขยาย the house)

คำเหล่านี้ ฝรั่งเศสเรียกว่า phrase หากต้องการเรียนให้ได้ผล ควรจะจำคำเหล่านี้มากกว่า คำโดดๆ เช่น Home House Accept Except etc. เพราะบางครั้งการสนทนาภาษาอังกฤษ บ่อยครั้ง ที่ใช้ Phrase ในการตอบคำถาม

2. Don't Study Grammar ห้ามเรียนไวยากรณ์ โดยเฉพาะข้อนี้ อาจจะเป็นอะไรที่ขัดใจกับคนไทยเป็นอย่างมาก เพราะคนไทยส่วนมาก ยึดติดรูปแบบไวยากรณ์มากเกินไป จึงเป็นเหตุทำให้คนไทย เวลาจะพูด ต้องคิดสองระบบ คือต้องผ่านกระบวนการคิดเป็นภาษาไทยก่อน แล้วค่อยคิดเป็นภาษาอังกฤษ นั่นก็คือ คิดเป็นรูปแบบไวยากรณ์ อย่าลืมนะว่า หากจะเรียนภาษาอังกฤษให้ได้ผลจริงๆ ต้องเรียนด้วยหู ไม่ใช่ด้วยตา เหตุผลเป็นจำนวนมากที่คนไทยคุยกับฝรั่งไม่รู้เรื่องเพราะ

เราไม่ได้ออกเสียง เหมือนอย่างที่คนฝรั่งเศสออก เช่นภาษาอังกฤษแบบคนไทยออกเสียงเป็น Menu (เมนู) แต่ฝรั่งออกเสียงเป็น (เมนิว) ภาษาอังกฤษแบบไทย ออกเสียง International อินเตอร์เนชั่นแนว หรือ แนล แต่ฝรั่งออกเสียงเป็น อินเตอร์เนชั่นเนิล American share ซึ่งหมายถึง มีอะไรก็มาแบ่งๆ กัน หรือเวลาไปทานข้าว ก็มักจะได้ยินคนไทยพูดว่า American Share แต่ฝรั่งเขาไม่รู้เรื่อง เพราะเขาไม่ได้ใช้คำนี้ เขาใช้คำว่า Let's go Dutch นี่หมายถึง แบ่งๆกัน หรือแชร์กัน

3. The Most Important Rule, Listen First กฎข้อนี้ก็คือ ฟัง ฟัง และฟัง ให้มากๆ การอ่านหนังสือก็ดี เรียนไวยากรณ์ก็ดี หรือจำคำศัพท์ก็ดี ไม่ได้ช่วยให้การพูดภาษาอังกฤษดีขึ้น เพราะการเรียนภาษาอังกฤษให้ได้ผล ต้องเรียนด้วยหู ไม่ใช่ด้วยตา การฟังเป็นสิ่งสำคัญมากๆ มันก็ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขอีกว่า คุณเรียนภาษาอังกฤษที่ไหน หากเรียนในห้องเรียน มันเป็นเรื่องที่น่าเศร้า นั่นก็คือ เราเรียนเพื่อให้สอบผ่าน นี่คือเป้าหมายของการเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียน แต่เป้าหมายเพื่อนำไปใช้ในการทำงานหรืออนาคตแทบจะไม่มี

4. Slow, Deep Learning is Best วิธีการนี้นั่นก็คือ เรียนช้าๆ สุขุมลุ่มลึก ความลับสำหรับการทำให้พูดภาษาอังกฤษง่ายขึ้นก็คือเรียนทุกคำ และวลี อย่างละเอียด บางครั้งเราเปิดดิกชันนารี ก็เพื่อให้รู้แค่ความหมาย แต่เราไม่ค่อยดูเนื้อหาของคำ ว่าคำนี้ทำหน้าที่อะไรได้บ้าง นอกจากเป็นประธาน เช่นคำว่า Practice หรือคำว่า Practise ต่างกันตรงไหน และคำว่า เบื่อ I am bored ผมเบื่อ หากเป็น I am boring ผมเป็นคนน่าเบื่อ This book is very interesting หนังสือเล่มนี้น่าสนใจมาก I am interested in this book ผมสนใจหนังสือเล่มนี้ because this is very interesting เพราะมันน่าสนใจดีเป็นต้น

5. Use Point of View Mini-Stories กำหนดเรื่องราวของเรื่องภายในประโยค ด้วยการฟังเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นโครงสร้าง หรือเนื้อเรื่อง ที่เป็นกาล อดีต ปัจจุบัน และอนาคต ปัจจุบันนี้ มีบทหรือเนื้อหานิทาน ที่เขาทำเอาไว้ ใน 1 เรื่อง แต่ทำเอาไว้เป็น 3 tenses อดีต ปัจจุบัน และอนาคตให้เราฟัง คือเรื่องเดียวกัน แต่ทำเป็น 3 tense สามารถหาดาว์นโหลดมาฟังได้ในอินเทอร์เน็ตโดยทั่วไป และมีบทให้เราได้อ่านตามด้วย ฟังการออกเสียง และฟัง tense แต่ละ tense เป็นการเรียนหลักไวยากรณ์ด้วยการฟัง และจำ ซึ่งจะได้ผลมากกว่าเรียนด้วยตำรา (text book) และทำให้กระบวนการพูดภาษาอังกฤษไม่ติดขัด เช่น Yesterday I went to school. Today I am going to school. Tomorrow I will go to school / Tomorrow I am going to school.

6. Only Use Real English Lessons and Materials ถึงแม้เราจะเรียนมากเกี่ยวกับตำราไวยากรณ์ แต่มันก็ไม่ได้หมายความว่าเราจะเข้าใจคนอังกฤษพูด เพราะสำเนียงการพูด ความไว การออกเสียง แตกต่างจากในตำราอย่างมาก หรือแม้กระทั่งในเทปหรือแผ่นซีดี ที่เราเห็น

เขาเรียนกันโดยทั่วไป เพราะเวลาเราเจอคนอังกฤษจริงๆ ภาษาที่เขาใช้กับเราก็คือภาษาแสลง (Slang) (ไม่เป็นทางการ แบบเพื่อน) เช่น What's up? How's going? เป็นไบบ้าง อีเดียม (Idioms) กลุ่มคำ Don't be a chicken guy? อย่ากลัวไปเลย That's a bommer ช่วยจริงๆ หากอยากฟังภาษาอังกฤษรู้เรื่อง ต้องเรียนภาษาอังกฤษที่แท้จริง จะเรียนภาษาอังกฤษที่แท้จริงได้ที่ไหนนะเหรอ จากหนังสือทีวีโชว์ของฝรั่ง ซึ่งส่วนมากมักจะเป็นภาษาที่คนอังกฤษที่เขาใช้กันในชีวิตประจำวัน เหมือนตำราภาษาไทย สวัสดิ์ศรีรับ เต็มตาขิ้น ในหน้ากระดาษหรือบทเรียน แต่ในชีวิตจริงของคนไทย หัวดีเป็นไบบ้าง ว่าง

7. Listen and Answer not Listen and Repeat ฟังแล้วให้ตอบ ไม่ใช่ฟังแล้วให้พูดตาม การฟังแล้วพูดตามจริงๆ ก็คือการ copy สำเนียงหรือคำพูด แต่นั่น ยังก็ยังไม่ใช่เป็นการฝึกการฟังภาษาอังกฤษอย่างแท้จริง แต่เมื่อเราได้ยินคำถามและเราตอบคำถามนั้น นั้นหมายความว่า เรากำลังคิดเป็นภาษาอังกฤษ เป็นการฝึกในการรับฟัง ในการสนทนา เพราะการโต้ตอบ ต้องใช้ระยะเวลาประมาณ 4-5 วินาที ดังนั้น ในช่วงระยะเวลา 4-5 วินาทีนี้ เราจะต้องคิดเป็นภาษาอังกฤษได้แล้วว่า เราจะต้องตอบอย่างไร

ทั้งหมดที่กล่าวมา เป็นการฝึกภาษาอังกฤษแบบธรรมชาติ อาจจะเป็นอะไรใหม่สำหรับคนไทยหลายๆ คน ที่ยังไม่พร้อมสำหรับสิ่งใหม่ หรือยังยึดติดรูปแบบเดิมจากการเรียนภาษาอังกฤษ ที่สังคมได้วางกรอบเอาไว้มาหลายยุคหลายสมัย นั่นก็คือ เรียนทางตำรา หากไม่มีอยู่ในตำราแสดงว่าใช้ไม่ได้ หากคุณอยากพูดภาษาอังกฤษเก่ง คล่อง วิธีการทั้ง 7 จะทำให้ย่นระยะเวลาได้มาก แต่หากอยากเก่งไวยากรณ์ ก็ต้องเรียนทางตำรา แต่ที่ยึดติดกับตำรา ตำราจะไม่ช่วยทำให้การพูดภาษาอังกฤษของคุณดีขึ้นได้เลย นอกจากเก่งไวยากรณ์ ในบรรดาทักษะทั้ง 4 อย่าง ฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างไหนสำคัญกว่า ทุกอย่างสำคัญเท่ากันหมด มีขึ้นอยู่กับการใช้งานอย่างไรมากกว่ากัน หากเป็นไกด์ ฟังและพูด สำคัญมาก หากเป็นนักเขียนนักแปล หลักไวยากรณ์สำคัญมาก ดังนั้นไม่มีอะไรผิดอะไรถูก ว่าคุณจะเรียนแบบไหน แต่มันขึ้นอยู่กับการใช้งานว่าคุณจะเลือกเรียนแบบไหนมากกว่า

สิงคโปร์ซึ่งพัฒนาภาษาอังกฤษในไทยสำเร็จยาก Channel newsasia สื่อดังของสิงคโปร์ที่มีขอบข่ายการนำเสนอข่าวที่หลากหลายทั้งทางทีวีและเว็บไซต์ ได้ลงข่าวเชิงวิเคราะห์การเตรียมความพร้อมรับประชาคมอาเซียน ปี 2015 ของไทย ว่าแม้รัฐบาลจะมีการออกกฎข้อบังคับ ให้เด็กนักเรียนมีการพูดภาษาอังกฤษสัปดาห์ละวันก็เชื่อว่าแก้ปัญหาคอนไทยอ่อนภาษาอังกฤษได้ โดยแหล่งข่าวบอกว่า แม้ในเมืองไทยเด็กได้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองตั้งแต่เริ่มต้นของระบบการศึกษา แต่ปรากฏว่าโดยรวมก็ยังมีผลการทดสอบประสิทธิภาพของการใช้ภาษาที่ต่ำมาก

สำหรับ English as a Foreign Language หรือ TOEFL และปีที่แล้ว นักวิชาการไทยมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่เพียงอันดับ 116 จากการทดสอบของทั้งหมด 163 ประเทศ หากมองการใช้ภาษาในการทำงานยิ่งปรากฏว่า ส่วนใหญ่คนไทยยังพูดไม่ได้แม้แต่ภาษาอังกฤษระดับพื้นฐาน ทำให้ปัจจุบันคนฟิลิปปินส์เริ่มเข้ามาแย่งงานคนไทยมากขึ้น โดยอาศัยความได้เปรียบด้านนี้ ชื่อน่าวิตกสำหรับไทยในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน คือ การจะไม่สามารถสู้กับชาติอื่น ๆ ในภูมิภาคได้ในเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษ

อุปสรรคที่เป็นปัญหา คือในเมืองไทย นอกจากขาดแคลน Native speakers teaching English แล้ว ปัญหาใหญ่สุดคือเรื่องวัฒนธรรม เนื่องจากคนไทยไม่ค่อยกระตือรือร้นในการเรียนภาษา มักเรียนแบบเชื่อฟังผู้สอนเกือบทุกอย่าง เจียบและไม่ค่อยแสดงออก เอาแต่จดตามครู ซึ่งไม่สอดคล้องกับการเรียนพูดภาษาอังกฤษให้ได้ผลที่ต้องแอกทีฟและกล้าแสดงออก

Source: “Thai students decreed to speak English”. Channel NewsAsia, January 27, 2012.